

bij Open Deur 10, oktober 2021

In gesprek over 'Sprekende ezels'

Een wat ander thema dit keer: sprekende ezels. Wie thuis is in de Bijbel, moet bij een sprekende ezel wellicht denken aan het verhaal van Bileam en de sprekende ezel. In de Bijbel komen meer ezels voor, hoewel niet allemaal sprekend. Ze spreken wel tot de verbeelding, ze komen vaak voor in sprookjes en verhalen. We gaan er daarom over in gesprek.

Om te beginnen

- Welke woorden komen bij u naar boven als u denkt aan een ezel?
- Hebt u weleens op een ezel gezeten? Zo ja, hoe was dat? Zo nee, zou u het willen?
- Welk sprookje/verhaal waarin een ezel voorkomt is het eerste dat in u opkomt wanneer u denkt aan ezels?
- Hoe kijkt u tegen ezels aan? Wat voor dieren zijn het volgens u?
- Voelt u zich weleens een ezel? Op wat voor manier?
- Een bekend spreekwoord luidt: 'Een ezel stoot zich in 't gemeen geen twee keer aan dezelfde steen.' Is dat op u van toepassing of juist totaal niet?

Ezels, algemeen

- Er worden in dit nummer van *Open Deur* allerlei positieve eigenschappen aan ezels toegedicht. Zit er een eigenschap bij die u niet bezit, maar wel graag zou willen bezitten? Kunt u vertellen waarom?
- Iris Boter schreef het verhaal op de achterpagina. De ene ezel toont aan de andere ezel waarom je beter een ezel zou kunnen zijn dan een mens. In wat voor opzicht bent u het daarmee eens? En in wat voor opzicht helemaal niet?

Ezels, niet hoog te paard

Stephan de Jong gaat in zijn artikel *Niet hoog te paard* (pag. 4) in op het verhaal dat Jezus op een ezel Jeruzalem binnenkomt. Deemoedig en dienstbaar. *Jezus droeg volgens het christelijk geloof de lasten van de mensen: hun lijden, zonden, zorgen. Hij is de lastezel van de mensheid, zo schrijft hij.*

- Is dat ook zoals u het ervaart? Kunt u dat toelichten?
- Wat betekenen in dit verband de woorden van Jezus uit Matteüs 11:28-30 voor u? (*Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven. Neem mijn juk op je en leer van mij, want ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Dan zullen jullie werkelijk rust vinden, want mijn juk is zacht en mijn last is licht.*)
- Hoe bent u op deze manier 'als een ezel voor anderen' of is dit volgens u niet per se nodig?

- Stel dat Jezus Zijn intocht in uw woonplaats zou houden, anno 2021. Op wat voor manier zou Hij dan binnenkomen denkt u? Waarom?

We zoomen nader in op uw woonplaats. Lianne van Oosterhout beschrijft in haar artikel *De stad als huiskamer* (pag. 6) hoe moeilijk het soms is voor daklozen om een goed plekje te vinden om de nacht door te brengen.

- Hoe is de opvang van daklozen in uw woonplaats geregeld? Is dat zoals u vindt dat het hoort of heeft u daar andere ideeën bij?

Van Oosterhout sluit haar artikel af met de woorden: *Armen en mensen zonder luxe paarden zullen er altijd zijn. Jezus trok de stad in op een ezel. Hij werd binnengehaald in feestvreugde en met palmtakken. Laten we zo onze daklozen binnenhalen. Laten wij zorgen dat we steden en dorpen zijn met een goede sfeer. Laten we een huiskamer bouwen waarin iedereen kan zijn. Het liefst een huiskamer met openbare toiletten, stopcontacten, douches of opfrismogelijkheden en fijne hangplekken.*

- Bent u het daarmee eens? Kunt u dat toelichten?

Ezels in de Bijbel

- Welk bijbelverhaal waarin een ezel een rol speelt, spreekt u in het bijzonder aan?
- Met welk bijbelverhaal waarin een ezel een rol speelt heeft u meer moeite?
- Op wat voor (verschillende) manieren worden ezels volgens u in de Bijbel neergezet?

De pratende ezelin van de profeet Bileam

Lees Numeri 22:21-35. Bileam is uitgenodigd door Balak, de koning van Moab, om de ondergang van het volk Israël te voorspellen. In onderstaand gedeelte wordt verteld hoe Bileam op weg gaat.

21De volgende morgen maakte Bileam zich gereed, zadelde zijn ezelin en ging met de Moabitische leiders mee. 22Maar nauwelijks was hij op weg, rijdend op zijn ezelin en vergezeld door twee van zijn dienaren, of God ontstak in woede, en een engel van de HEER ging op de weg staan om Bileam tegen te houden. 23De ezelin zag de engel van de HEER op de weg staan, met een getrokken zwaard in de hand, en ze ging opzij, van de weg af het veld in. Bileam sloeg de ezelin om haar weer naar de weg te drijven. 24Hierop ging de engel van de HEER op een smalle weg tussen de wijngaarden staan. Aan weerszijden was een muur. 25Toen de ezelin de engel van de HEER zag, drukte ze zich tegen de muur, zodat Bileams voet bekneld raakte. Weer sloeg hij haar. 26De engel van de HEER ging opnieuw een stuk verderop staan, in een nauwe doorgang, waar geen ruimte was om naar links of rechts uit te kijken. 27Toen de ezelin de engel van de HEER zag ging ze liggen, met Bileam nog op haar rug. Bileam werd woedend en sloeg de ezelin met een stok.

28Toen liet de HEER de ezelin spreken. Ze vroeg Bileam: 'Wat heb ik u misdaan, dat u me nu al drie keer geslagen hebt?' 29'Je drijft de spot met me,' zei Bileam. 'Als ik een zwaard bij me had, dan had ik je allang gedood.' 30De ezelin vroeg Bileam: 'Ben ik niet de ezelin waarop u al uw hele leven rijdt? Heb ik mij soms ooit eerder zo gedragen?' 'Nee,' antwoordde hij. 31Toen opende de HEER Bileam de ogen, zodat hij de engel van de HEER op de weg zag staan, met het getrokken zwaard in de hand. Hij knielde en boog diep voorover. 32De engel van de HEER vroeg hem: 'Waarom heb je je ezelin nu al drie keer geslagen? Ik ben hier gekomen om je tegen te houden, want deze reis is tegen mijn wil ondernomen, deze weg voert naar de

afgrond. 33Driemaal zag je ezelin mij, en driemaal is ze voor me opzij gegaan. Had ze dat niet gedaan, dan had ik jou gedood maar haar in leven gelaten.' 34Bileam zei tegen de engel van de HEER: 'Ik heb gezondigd, want ik wist niet dat u mij de weg versperde. Maar als wat ik doe slecht is in uw ogen, ga ik terug naar huis.' 35De engel van de HEER zei tegen Bileam: 'Ga maar met die mannen mee. Maar je mag alleen zeggen wat ik je opdraag.' Dus ging Bileam met Balaks gezanten mee.

- Weet u nog hoe u als kind dit verhaal (aan)hoorde? Vond u het vanzelfsprekend, een pratende ezelin, vond u het apart, of heel iets anders?
- Lees de tekst in stilte nog een keer door en zet een ! (uitroepteken) bij iets wat u mooi vindt/wat u raakt, een ? (vraagteken) bij iets wat u niet snapt/waar u een vraag over heeft en een ^ (dakje) bij iets waar u moeite mee heeft. Bespreek dit, eventueel in kleinere groepen, vervolgens met elkaar.
- Wat is volgens u de les van dit bijbelgedeelte?

Bekijk twee afbeeldingen n.a.v. dit bijbelverhaal:

- [Bileam en de ezelin](#) door Rembrandt van Rijn
 - [De ezelin van Bileam](#) door Gustave Doré
- Welke afbeelding spreekt u in eerste instantie het meest aan? En waarom?
 - Wie/wat zijn er volgens u op de afbeelding getoond?
 - Welk accent van het bijbelverhaal leggen de beide kunstenaars in hun afbeelding?
 - Had u zelf ook dat accent gelegd of had u voor iets anders gekozen?
 - Wat hebben de beide kunstenaars ieder voor zich willen zeggen, denkt u, met hun kunstwerk?

Ter afsluiting

Wanneer de groep zich daarvoor leent zou u met elkaar als afsluiting het spel 'Ezeltje prikje' kunnen spelen. Het zorgt vast voor komische situaties! Daarna kan wat serieuzer afgesloten worden met een van de volgende twee onderdelen:

- Zing met elkaar Lied 438 uit *Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk*.
- Lees onderstaand verhaal (auteur bij mij onbekend) over de ezel op wie Jezus op Palmzondag Jeruzalem binnenrijdt:

Het verhaal gaat dat deze ezel in een stal terecht komt naast een geweldig mooi paard.

Het ezeltje slaat verlegen zijn wimpers op naar het indrukwekkende paard en zegt: 'Wat ben jij geweldig, glanzend, groot en sterk.'

Het paard antwoordt: 'Zeg dat wel, op deze rug heeft dan ook de farao van Egypte al gereden, op deze rug bestormde Nebukadnezar Jeruzalem, kwam, zag en overwon Julius Caesar en trok Napoleon door Europa. In onze dagen zal ook de machtigste president deze rug verkiezen.'

Het is een poosje stil, want het ezeltje is diep onder de indruk. Maar dan durft 'ie toch en zegt bescheiden: 'Maar als de Messias komt, kiest hij misschien mij wel uit.'

Het paard antwoordt hierop: 'Dat denken alle ezels.'

Anne ter Schuur, predikant te Waddinxveen

archief gesprekshandreikingen

Op open-deur.nl/gesprek vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari 2007.